

مکتب ملکیہ نیک کشادی ۲۱ تشرین ثانی ۱۲۹۳ تاریخہ مصادفدر .
بو تاریخ ملکیہ لیلرجه خاطر دن چقیمه جقدر . بوندن سوکره هر سنه ۲۱
تشرین ثانی تاریخده در سعادتده بولنان بالمله مکتب ملکیه مآذونلری مکتب
ملکیه ده طوبلانهرق کندی فیض مغویلرینه خدمت ایتش اولان مکتبی تجیل
والیوم مکتبه دوام ایدن کوچوک قرداشلری تشویق ایده جکاردر .
حین کشادنده مکتب اوچی اعدادی و ایکسی عالی اولق اوزره بش
صنفدن مرکب ایدی . بدایه برنجی و دردنچی سنه لری آچیلدی . او زمانلر
ملکتمزده مکتب سلطانیدن بشقه اعدادی درجه سنده مکتب اولدی ایلچون
دردنچی سنه یه یالکز مکتب ساطانی شهادتنامه لیلری آلتدی . برنجی سنه یه
مکتب رشدی مآذونلری میاننده مسابقه اجراسیله ابراز اقدار ایدنلردن یکرمی
بش کیشی تفریق اولندی . نظارتی علی نظامی پاشانک عهده سنه تودیع ایلمش
ومدیرتنه ارکان حربیه بیکباشیلردن جمال بک تعیین اولمش ایدی . برمدت
سوکره علی نظامی پاشانک انفکاکنه بناء نظارت ، مدیریته تبدیل ایدیله رک
عبدالرحمن شرف بک افندی حضرتلرینه توجیه اولندی . مکتبک بدایت
کشادنده اتخاب اولنان معلملر اقدار و لیاقتلریله تمیز ایتش ذواتدن مرکب
ایدی . صنوف عالیه معلملری میاننده اسبق خزینت خاصه ناظری متوفی پورتقال
میقاتل پاشا ایله ناظر سابق ساقز اوچانس پاشا حضرتلرینک و موسیو
(تارهن) ک و موسیو (مورغان) ک و الیوم شورای دولت تمیز محکمه سی
رئیس سید بک افدینک و صنوف اعدادیه معلملری آردسنده مشارالیه سعید
بک افندی ایله مشاهر ریاضیوندن دانش و حکمتیوندن سعید بک و علم نباتات
متخصصلردن صالح افندی مرحومک و سائر اساتذدنک او زمانلر مکتب
ملکیه ده اوقویان طلبه نیک قبلرلنده ابدی برحس حرمت و تعظیم براتش اولان
ناملرینی ذکر ایتمک کافیدر .

۱۲۹۳ سنہ سندھ آجیلان مکتب ملکیہ ایلاک محصوانی ایکی سنہ صوکرہ
یتشیدیرہ بیلش و ۱۲۹۷ - ۱۲۹۸ سنہ درسیہ سندھ بوتون صنفلرینی اکال
ایشدر. او زمانلر مکتب ملکیہ پروغرامی شو صورتده ترتیب ایدلمش ایدی:

صنوف عالیہ : ایکنجی سنہ

فلسفہ، فرانسرجه، ایستاتستیق، علم ثروت، حقوق ملل، اتنوغرافیا،
اصول مالیه، جغرافیای صنایع، اصول اداره، حقوق تجارت.

برنجی سنہ

تاریخ عثمانی، علم ثروت، اصول مالیه، جغرافیای صنایع، اصول اداره،
قوزموغرافیا، علم حقوق، فرانسرجه، اتنوغرافیا، اصول دفتری.

صنوف اعدادی : اوچنجی سنہ

تاریخ عمومی، کیمیای عضوی، ادبیات، علم جبر، علم حیوانات، فرانسرجه،
مثلاث، علم حکمت طبیعیہ، جغرافیای عثمانی، هندسہ، علم نباتات.

ایکنجی سنہ

تاریخ عمومی، حکمت طبیعیہ، کیمیای معدنی، کتابت، هندسہ،
جغرافیای عمومی، علم جبر، فرانسرجه، حساب.

برنجی سنہ

فرانسرجه، جغرافیای عمومی، تاریخ عمومی، قواعد و اصول کتابت،
حساب.

بو پروغرام ۱۲۹۹ - ۱۳۰۰ سنہ درسیہ سنہ قدر بلا تعدیل دوام ایش
وسنہ مذکورده صنوف عالیہ دن «فلسفہ» درسی لغوایدیله رک یرینه «اصولی فقه»
و «مجله» قوشمش و صنوف اعدادیہ برنجی سنہ یه «حسن خط» علاوه ایدلمشدر.
۱۳۰۰ - ۱۳۰۱ سنہ تدریسیہ سندھ صنوف عالیہ یه «حفظ الصحه» و صنوف
اعدادیہ یه «عربی» علاوه اولمشدر.

۱۳۰۲ — ۱۳۰۳ سنه درسيه سنده عاليه ايکنجی سنهيه « ترسيات رياضيہ »
 و برنجی سنهيه « طبقات الارض » و اعدادی ايکنجی سنهيه « حسن خط فرانسوی »
 و ۱۳۰۵ — ۱۳۰۶ سنه درسيه سنده عاليه برنجی سنهيه « تاريخ عثمانی » علاوه
 و اوزمانه قدر ايکی صنفده تدريس اولنان حساب نظری يالکتر برنجی سنهيه حصر
 ايدیلدی .

۱۳۰۷ — ۱۳۰۸ سنه درسيه سنده صنوف عاليه دن « اتنوغرافيا » قالدیريلهرق
 يرينه « علوم دينيه » وضع اولندی . و بالعموم اعدادی صنفلرينه « علوم دينيه »
 درسلی علاوه قيلندی .

۱۳۰۸ — ۱۳۰۹ سنه درسيه سنده مکتبک ترتيبات سابقه سی تغير اولنهرق
 اعدادی صنفلی درده و عاليه صنفلی اوچه ابلاغ ايدیلدی . و پروغرا ملرده
 اساسلی صورتده تغيرات اجرا قيلندی . يکیدن تنظيم اولنان پروغرا ملر
 موجبنجه

عاليه اوچنجی سنهده :

اصول محاکات جزائيه ، نظامات ضبطيه ، حقوق جزا ، علم ثروت ، تاريخ
 عثمانی ، اصول ماليه ، علم اخلاق ، علم کلام و تفسير و حديث ، اصول اداره ،
 احکام اوقاف ، مجله ، اراضی قانونی ، کتابت رسميه ، فرانسزجه .

عاليه ايکنجی سنهده :

علم کلام و تفسير و حديث ، اصول فقه ، مجله ، تاريخ عثمانی ، حقوق دول ،
 اصول اداره ، حقوق تجارت ، ترسيات رياضيہ ، کتابت رسميه ، علم ثروت ،
 اصول ماليه ، فرانسزجه .

عاليه برنجی سنهده :

علم کلام و تفسير و حديث ، علم فقه ، مجله ، تاريخ عثمانی ، کتابت رسميه ،
 علم ثروت ، اصول ماليه ، جغرافياي صناعی و ايستاتستيک ، اراضی قانونی ، مدخل ،
 حقوق ، اصول اداره ، فرانسزجه تدريس ايدلمکده ایدی .
 اعدادی صنفلرنده کی درسار دها زياده تغيراته اوغرا يهرق « تاريخ عمومي »
 ا کلاشليميه جق درجده اختصار ايدلمش ولغت از برله مک کبی شمدي يه قدر

هیچ بریده مکتب پروگرامرینه ادخال ایلاماش درسار علاوه قیلنمشدر .
صنوف اعدادیه پروگرامری شو وجهله ترتیب اولنمشدر :

دردنجی سنه :

عقائد اسلامیة ، علم اخلاق ، ادبیات ، حکمت طبیعیة ، کیمیای عصوی ،
موالید ، ترسیات ریاضیه ، قوزموغرافیا ، حفظ الصحه ، تاریخ عمومی ، اصول
دفتری ، حسن خط ، فرانسیزجه ، صولی بویالی رسم .

اوجنجی سنه :

عقائد اسلامیة ، عربی ، حکمت طبیعیة ، کیمیای معدنی ، هندسه ، بلاغت ،
حسن خط ، جغرافیای عثمانی ، رسم تقلیدی ، علم جبر ، مثلثات ، تاریخ عمومی ،
فرانسیزجه .

ایکنجی سنه :

عقائد اسلامیة ، علم اخلاق ، عربی ، هندسه ، کتابت ، حکمت طبیعیة ،
تاریخ عمومی ، جغرافیای عمومی ، کیمیای معدنی ، حسن خط ، جبر ، رسم
تقلیدی ، فرانسیزجه .

برنجی سنه :

عقائد اسلامیة ، فارسی ، عربی ، فرانسیزجه ، تاریخ عمومی ، حسن خط ،
جغرافیای عمومی ، قواعد عثمانیه ، حساب ، لغت .
بو سنه لرده مکتب ملکیه و صنوف اعدادیه سنه « عربجه ، روجه ،
ارمنیجه ، بلغارجه » درسری علاوه اولنه رق طلبه نك بودرسلردن برینه دوام
ایتمی تحت مجبوریته آلمشدر .

۱۳۱۲ - ۱۳۱۳ سنه درسیه سنده « علوم دینی » درسری تکثیر و اعدادی
صنفلرنده « علوم ریاضیه و طبیعیة » و عالییه صنفلرنده « علم ثروت » و « حقوق »
درسری کبی مکتبک مقصد تشکله موافق اولان درسار تنقیص ایلمشدر .
۱۳۰۹ سنه سندن بری تاریخ عمومی متروک حکمنده اولغله برابر درس

جدولندن چيقاريلامش و ۱۳۱۲ - ۱۳۱۳ سنه سنده بو درسك تاريخ عثمانى ايله برلكده او قونمى قرارلشديرلمشدر .

۱۳۱۳ - ۱۳۱۴ سنه درسيه سنده اعدادى اوچنجى سنه دن « مثلثات » و ايكنجى سنه دن حكمت طبعيه قالديرلدى و برسنه صوكره عاليه برنجى سنه يه « علم اخلاق » علاوه اولدى .

۱۳۱۴ - ۱۳۱۵ تاريخنده عاليه برنجى سنه دن « مدخل علم حقوق » درسى لغو ايديلدى . و « حكمت طبعيه » نامنك « فيزيق » اسمنه تحويلنه و « تاريخ طبيعى » اسمنك ده « مواليدئلته » يه تبديلنه مجبوريت حاصل اولدى . طلبنه « تاريخ عمومى » او قوماقله الفت ايتش اولدقلرندن آرتق پروغرامده اولسون اسمنك ابقاسنده لزوم كوريلهرك بالكليه قالديريلدى .

۱۳۱۱ سنه سى نيساننده مكتب ملكيه مديريندن معارف نظارته يازيلن تذكره ده مکتبده ادبيات درسنه لزوم اولديغى بيان اولنهرق دردنجى سنه ده « ادبيات » ناميله هفته ده ايكي ساعت تدريس ايديلن درسك بر ساعتك « كتابت رسميه » يه تخصيص و « ادبيات » اسمى بالكليه قالديريلهرق يرينه « بلاغت » تدريس ايديلمسى مناسب اوله جنى مطالعه سيلاه اجرأى ايجابنك نظارتك رأى رزين اصابتقريننه منوط اولديغى بيان ايدلمش و ترقيات معارفه عائد بالمله و سائلى استكمان و مكاتب عموميه جدول دروسنى تنظيم وظيفه سيلاه مكلف اولان مجلس معارفه اشعار واقع الجأى مصلحته موافق كوريلهرك ترويج ايدلمشدر .

۱۳۱۵ - ۱۳۱۶ سنه درسيه سنده اجرا ايديلن اصلاحات مهمه مياننده او صنفدن بلاغت ده قالديريلهرق يرينه « علم اخلاق » قونمشدر .

۱۳۱۶ ايلولنده صنوف اعداديه صنوف عاليه دن تفريق ايدلمش اولديغندن مکتبده يالكز اوچ صنف قالمشدر . مذكور صنفلك درسلرى شو صورتله ترتيب ايدلمش ايدى .

اوچنجى سنه

علم كلام و تفسير و حديث، مجله، علم ثروت، اصول اداره، اصول ماليه، احكام اوقاف، حقوق دول، اصول محاكمات حقوقيه، اصول محاكمات جزائيه، تاريخ عثمانى، نظامات ضبطيه، فرانسزجه، اصول ترجمه، السنه اربعه .

ایکنجی سنہ

علم کلام و تفسیر و حدیث، اصول فقہ، مجلہ، علم اخلاق، علم ثروت، اصول
ادارہ، اصول مالیه، حقوق تجارت، حقوق دول، حقوق جزا، کتابت رسمیه،
تاریخ عثمانی، فرانسزجہ، اصول ترجمہ. السنہ اربعہ.

برنجی سنہ

علم کلام و تفسیر و حدیث، اصول فقہ، مجلہ، علم اخلاق، علم ثروت، اصول
ادارہ، اصول مالیه، اراضی قانونی، حقوق دول، کتابت رسمیه، تاریخ عثمانی،
فرانسزجہ، اصول ترجمہ، السنہ اربعہ.

۱۳۱۷-۱۳۱۸ سنہ سندہ احکام اوقاف درسنگ مضرتنہ دائر تقدیم اولتان
ژورنال اوزرینہ بودرسده تاریخ عمومی تعقیب ایش اییدی.

۱۳۱۸-۱۳۱۹ سنہ سندہ نظامات ضبطیہ درسی قالدیریلہرق یرینہ «اصول
فقہ» و «حسن» خط وضع اولندی، وایکنجی و برنجی سنہ لہرہده کذلک حسن
خط درسی علاوه اولندی.

پروغراملرک دها زیادہ برادینہ امکان قالمدینندن اولمیدرک ۱۳۱۹ دن
۱۳۲۴ تاریخنہ قدر صنوف عالیہ درسرنجہ تبدلات وقوع بولدی.

۱۳۲۴-۱۳۲۵ سنہ درسیہ سندہ ایسہ سایہ فیاض حریتده پروغراملر
منافع ملکته موافق صورتده یکیدن ترتیب وپارس مکتب سیاسی جدول
دروسنہ تقریب اولنہرق شو صورتده قرارشدیریلدی :

اوجنجی سنہ

حکمت حقوق اسلامیہ، مجلہ احکام عدلیہ، اصول ادارہ، علم اقتصاد،
اصول مالیه، ادبیات عثمانیہ، حقوق خصوصیہ دول، دولت علیہ تاریخ سیاسی
واداریسی، حقوق اساسیہ و عمومیہ، حقوق دول، فرانسزجہ مکاتبات دولیہ،
مکاتبات رسمیه، فرانسزجہ، تاریخ سیاسی [۱۸۱۴ دن زمانمزہ قدر].

ایکنجی سنہ :

حکمت حقوق اسلامیہ، مجلہ احکام عدلیہ، اصول ادارہ، علم اقتصاد،

اصول مالیه ، ادبیات عثمانیه ، حقوق خصوصیه دول ، دولت علیه تاریخ سیاسی واداریسی ، تاریخ سیاسی [« ۱۷۸۹ — ۱۸۱۴ » قدر] ، قوانین تجاریه ، اراضی قانونی حقوق اساسیه وعمومیه ، حقوق دول ، فرانسزجه .

برنجی سنه :

حکمت حقوق اسلامیہ ، مجله احکام عدلیہ ، اصول اداره ، علم اقتصاد ، اصول مالیه ، انکلتزه و فرانسہ و آمریقا قانون اساسیلرینک تاریخچه سی ، دولت علیه تاریخ سیاسی واداریسی ، تاریخ سیاسی [« ۱۷۶۳ — ۱۷۸۹ » قدر] جغرافیای اقتصادی ، اتنوگرافیا ، ایستاتستیق ، مبادی علم حقوق ، فرانسزجه .

پروغراملرجه اجرا ایدیلن تعدیلات مکتب ملکیه درس لرینی ، مکتبک مقصد تأسیسی ایله متناسب اولیه جق صورتده قاریش دیرمش ایدی . مأموریتیش دیرمک اوزره آچیلان برمکتبده فقه و تفسیر وحدیث کبی بومکتب طلبه سنک تحصیلات ابتدائیه لرینه نظراً آکلایه میه جق لری درس لر علاوه و بوندن بشقه حسن خط کبی قطعاً اهمیتی ، حتی لزومی اولمان شیلرله طلبه نك اشغال ایدلمسی سببیه شاگردانه نهایت درجده ییغیناق کلشدر . درس لرجه اجرا ایدیلن بوتعدیلات ایله برابر مکتبک طرز ادارسی ده تبدلات مهمه یه اوغراددی . مکتب ۱ ایلول ۱۲۹۹ تاریخندن اعتباراً لیلی یه تحویل ایدلمش ایدی . ۱۳۱۶ تاریخنده اعدادی صنف لری تفریق اولنه رق مرجانه نقل اولندای وایکی سنه سوکره تکرار نهاری یه قلب اولندی . بوتعدیلات هپ اصلاحات نامی آلتنده اجرا ایدیلدکده ایدی ، فقط هر تبدله مکتبک مهم اساسلرندن بری ییقلیوردی ، مکتبده تحصیل ایدن طلبه واعظ اولیه جق ددی . معتزله وسائر فرق ضالاه معترضه ایله مباحثه و مناظره وظیفه سیله مکلف دکلدی . قلملرده میبضک خدمتده قوللانیلمیه جق ددی . ملکی و سیاسی مأموریتلرده استخدام ایدلمک اوزره احضار ایدیلوردی . بویله اولدیغی حالده یینه پروغراملرده علم کلام و تفسیر وحدیث وفقه ایچون تخصیص اولنان درس ساعت لری مکتبک الک مهم درس لرندن بری اولمق لازمکن اصول اداره ملکیه یه تخصیص ایدیلن ساعتلردن زیاده ایدی ، بواهمیتی درس لری روحلی یرلری ده طی ایدلمش ایدی . علم حکمت نامیه پروغرامه ادخال اولنان درسک تدویسنجه

معلمک اوغرا دینی مشکلاته حد تصور ایدیه مزیدی . مختلف صنفلرده تدریس ایدیلن درس لر روحندن ، جدیتدن عاری برشکل آلمشدی . دروس مختلفه آردسنده کی مناسبت ، مختلف صنفلرده تدریس ایدیلن عین درس آردسنده کی روابط نظر دفته آلمیوردی . احکام اوقاف کی مهم بردرسک العاسنه برزیل خفیہ نیک ایکی سطرلق ژورنالی کفایت اتمش ایدی .

معلملرک تقریرلرندن متحصل دفتلر مکرراً تفتیش و معاینه ایدلمشدر . خلاصه مملکتک هر طرفه نشر معارف ایتک ایچون آچیلمش اولان بومکتبک داخلنده نشر معارف ممنوع ایدی . معلملرک تقریرلرینی طبعه مخصوص اولان لیطوغرافیا مطبعه سی بیله دولتک رسمی دارالطباعه سی اولان مطبعه عامره کی بیله استبداده اوغرامش ایدی . نه تدریس ایدنلر بیلدکلرینی آکلامغه ، نه تدرس ایدنلر آرزو ایتدکلرینی اوکرنمکه موفق اوله میورلردی . بر فرانسیزجه معامی « لیرته » کله سی « اوباشلق ، عارسزاق ، باشی بوشلق » معنالیله ترجمه ایتمش ایدی . مکتبده نه طابعه ، نه معلملره امنیت ایدلمدیکسندن یکدیگرینه مربوط برسلسله تجسس تشکیل ایدلمشدی . بالخاصه مکتب ملکیه ایچون اون اوچ بندی حاوی بر قرارنامه قلمه آلمش واحکام غزیه سنک مکتب سلطانی ایله مکاتب اعدادیه تعمیمی مهمه سی ده اونودلماشدر . بو قرارنامه مندرجاتی عادتاً تکلمی بیله مانع اوله جق درجه ده شدید ایدی . ذاتاً اقتصاد درسنده (سرستی مبادل) دیه میان ، اصول مالیه درسنده بودجه نیک توازی لزومندن وحقی صورت ترتینندن بجه امکان بوله میان ، حقوق اداره ده حریت شخصییه ، مصنویت نفسیه تعبیریه ادایه مجبور اولان ، جغرافیاده حکومت جمهورییه ، حکومت مشروطه سوزلرینی اغزیننه آله میان ، حکومتلرک طرز اداره لرینی سویلیه میان ، فقهده جمهور حکما ترکیبی ایراده قادر اوله میان زواللی معلملر بو قرارنامه اوزینه همان بالکلیه ابکم قالمق درجه سنه کلشدر ایدی .

۲۴ کانون اول ۱۳۱۷ تاریخیه مورخ اولان مذکور قرارنامه نیک ایکنجی ماده سنده « معلملر تدریس ایدمکلری بالجمله فنون و علوم درس لرینی و خصوصیه فقه و عقائد دینیه و اخلاق و تربیه یه متعلق اولان تدریساتی اطرافیه و حقیله طلبیه افاضه و تفهیمه بذک مساعی ایلیمه جکلردر » قیدندن مستبان اولدینی اوزره اصل مطلوب اولان شی علوم و فنونک تفهیمی اولمیوب

بوراده اسامیسی مذکور درسلك آكلادلیسی ایدی .

یدنجی مادهسنده ایسه «معاملرك درسلرینك ومكلف اولدقلى وظیفه لرینك خارچنده هیچ برسب وبهانه ایله طلبه یه برکونا بحث وكلام درمیان» ایتلری صورت قطعه ده منع ایدلمش وطقوزنجی مادهسنده مدیر ومعاونه «درسخانه لری ومعلمین ومعلمینك احوال وافسكارینی دائما تفتیش وتجسس» وظیفه سی تحمیل قیلنمش ایدی . بونك اوزرینه درسخانه قوولرینك اوست طرفلرنده کی تخنلر چیقاریله رق یرینه جام کیرلدی ، بوده کفایت ایتدی ، مکتبلره مفشلمر تعیین اولنهرق معلملر ایله برابر درسخانه لره صوقولدی . دهها صوکره دائما تفتیش وظیفه سیله مكلف مدیر ثانیلر تعیین اولندی .

خلاصه ذکای شبانی محدود بر دأره داخلنده بولندیره رق انکشافاتنه مانع اولمق ، اعمال فکر ومطالعه یه امکان بر اقامق ایچون نه یایلمق لازمکلیر ایسه یاپلادی .

بو تضییقاته رغماً مکتب ملکيه ینه بوزولمادی . تدریساتك اڭ زیاده تضییق آلتنده بولندیجی زمانلرده بو مکتبدن یتیشان طلبه ده بولندقلى مأموریتلرده دستیارى ناموس وعفته امثالی آره سنده تمیز ایتدیلر . مکتب ملکيه ، مکتب ملکيه مآذونلری هرکسك کوزینه دیکن اولمشدی . مکتبه تضییق ایدرلر ، امنیتسزلك کوسترلر . مکتبدن چیققدن صوکره تعیین ایدیلدکلى مأموریتلرده جهلانك دوچار حقارتی اولورلر . حسن خطلى اولماسی ، سجع وقافیه آراماملری نقصان عد اولنوردی . مکتبه عربی ، حسن خط درسلرینك علاوده سی بوندن منبعدر .

ملکيه مآذونلری کندیلرینه تودیع اولنان وظائفی حسن ایفا ایچون کیچه ، کوندوز چالیشدقلى حالدده موفق اوله میورلر ، مکتب وتحصیل کورمامش آمرلك تحت ظلم واستبدادلرنده ازیلکدن قورتیه میورلردی . مکتب مآذونلری نه یاپسه لکیمسه یی ممنون ایده میور وهر یرده (چوجوق) خطابیله استخفافلره ، حقارتلره اوغرایورلردی . بونك نتیجه سی اولهرق مکتب ملکيه نك ایلك نظامنامه اساسینده بخش ایدیلن امتیازات ومساعدات نزع اولندی . ۲۹ مارت ۱۲۹۳ تاریخلی ایلك نظامنامه ده مکتب ملکيه مآذونلرینه قضا قائممقا- ملقلى ، دوائر مرکزیه حکومت ایله ولایات مرکزلى اقلانك ریاستلری

وقلم ریاسته معادل سائبر مأموریتار و شورای دولت ملازم ملکری ، سفارت کتابتاری و شهیندر لککر تأمین اولندیغی حالده ۱۳۰۷ سنه سی کانون اولنده تعدیلانشر اولنان نظامنامه ده مکتب ملکیه مأذونلرینک اولاً : ولایات و متصرفلر معیتلرنده ثانیاً : ناحیه مدیر لککر ننده . ثالثاً : اقلام خلفالغنده . رابعاً : مکاتب اعدادیه مدیر لککر ننده استخدام اولنه جققلری مذکور ایدی . مع مافییه اونظامنامه نك بخش ایتدیکی حقوق ده محافظه ایدیلدی . مکتب ملکیه مأذونلری ولایت معیتلرینه کیده بیلمک ایچون سنه لرحه باب عالی قوریدورلرنده ، بر قلمه داخل اوله بیلمک ایچون بیلرجه دوائر قبولر ننده سورونمکه مجبور ایدیلدیلر .

بو حال سنه لرحه دوام ایتدی . یالکز صوک زمانلرده روم ایلی ولایاتنده ایش ایچون آدم آرامق احتیاج و مجبوریت قطعیه سی حاصل اولمی اوزرینه اورالرده مکتبلی قائممقاملقلر ترجیح ایدیلدی وینه سوق احتیاج و مجبوریت ایله تدریجاً سائر ولایتلره تشمیل اولندی .

مکتب ملکیه ده کون کچدیکه شدتی آرتدیران تضییقات شدیدیه قارشى فصیلدا مق صورتیه اولسون بر آوازه شکایت چیقاران طلبه الکشدید عقوبتلره دوچار ایدیلردی . بو صورتله شهادتنامه آلملرینه برسنه حتی برایکی آی قالدیغی حالده بر جوق ارباب ذکا یک اهمیتسز بهانه ایله مکتبدن طرد و استانبولدن تبعید ایدیلشلردر .

۹ مارت ۳۱۳ تاریخی معارف نظارتنه تبلیغ اولنان بر تذکره خصوصیه ده « کریداعانه سی ایچون مدیر معاونک وقوع بولان اخطاراتنه قارشى مکتب ملکیه شاگردانی طرفندن بعض مناسبتسز سوزلر سویلندیکی عرض و اخبار قیلنمش اولدیغندن بوکی ترهاند بولنان طلبه کیملرایسه بالتحقیق مکتبدن طرد اولملری » تبلیغ ایدیلشدر . ترهات دینان سوزده (کریدده کی قرداشلر منز آچلقدن اولدکن صوکره می بزدر ، اعانه ایستورلر ؟ و تأسیسات عسکریه اعانه سنک نره یه صرف ایدیلدیکنی بیله مدیکمز ایچون اعانه اعطاسنده تردد ایده رز) جمله لرندن عبارت اولدیغی حالده مکتبک الکزکی ، الکچالیشقان طلبه سنندن اولوب شهادتنامه آلملرینه انجق برسنه قالمش اولان درت اقدی مکتبدن اخراج اولندی . سویلککری سوزلرک اهمیتتی اولدیغندن ، چوققلقندن عبارت اولدیغندن بحث ایده رک بو ذکالری سوندرمامک چاره لری

تأمل ايدلدى . بونك كى مکتب ملكيه قيود اتنده دها پك چوق مثاللر بولمق
ممكندر . بو تصديقه تہ ، بو حقسز لقلره رغماً مکتب ملكيه يته بوزلمدى . بو سنه كى
توزيع مكافات رسمنده بالمناسبه سويلديكم وجهله « بو مکتبده اكمال تحصيل
ايدنلر آياقلىرى آلتنده كى سوقاقلرك چامورينه ، اطرافلر نده كى وجدانارك لوشنه
ودوائر حكومتده كى بطاقلقلره رغماً تميز قالمغه چاليديلر . درجه موفقيتلريني
كيمسه انكار ايدمه . عفونت استبداد اچنده بو صفتى اثبات ايدن برمكتبندن
دور حریت هر شى بگله مكده حقليدنر .

مکتب ملكيه مديرى

جلال

ترقى اقوامك علامتى

اقوام اچون ترقى بر حالدن دها اپي بر حاله طوغرو ايلر يله مك معناسنه
قوللانيلير سهده دها اپي حالى هر كس كندى تمايلاتنه كوره تصور ايتديكى اچون
ترقىك معناسى شخصه كوره تبدل ايتشدو . حالبو كه هر شى قوانين طبيعیه
تابع اولديغندن ترقى بحثندهده قوانين طبيعیه ني نظر دفته آليه جق اولور سهق
دوشونه چكمز ترقى صرف خيالى بر شى اولور . بناء عليه بوراده ترقيدن مقصد من
طبيعته موجود ترقى يعنى غير قابل تغيير بعض قوانينك تاثير يله حصوله كان
ومادى ، معنوى ، بسيطو مركب ، عضوى وغير عضوى ، ذى حيات ، عديم الحيات
هر شيدنه آثار ني كوسترن تكاملدر .

شو تعريفه كوره ترقى اقوامك علامتى تكاملك اقوامه تعلق ايدن تظاهراتى
ديمكدركه بونلرك باشا ايجه لر ني متأخرين علمانك تتبعاتنه استناداً بيان
ايتمك ايستيوروز .

انسانلر حيوانات و نباتات تسويه احتياج لرى اچون امكان مساعد اولديغى
قدر قيصه طريق تعقيب ايتمك خاصه سنه مالكدرك . مدنى اولسون وحشى اولسون
بر آدم غداسنى اك قيصه بر طريقيه آغز يته كوتوردى كى حيوانلرده قارشيلرنده
يه جك بر شى كورنجه اورايه ممكن مرثبه اك قيصه طريقيه كيدر لر . ضياعى آز
بر او طه اچنده يتشد يريلن اصمه فدائى بيله داللىرى كوشه عرض ايتمك اچون